

**ព្រះរាជក្រម
យើង**

នស/រកម/១០០៦/០២៥

**ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា កេរ្តិ៍ខត្តិយា ទេវករដ្ឋករស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ទេវរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ទេវកម្រិតិករស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី**

- បានទ្រង់យល់រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៧០៤/១២៤ ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៤ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ របស់សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ស្តីពីលក្ខន្តិកៈតំណាងរាស្ត្រ ដែលរដ្ឋសភាបាន អនុម័តកាលពីថ្ងៃទី ៣១ ខែសីហា ឆ្នាំ ២០០៦ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី ៥ នីតិកាលទី ៣ និងដែលព្រឹទ្ធសភា បានយល់ស្របតាមទម្រង់ និងគតិនៃ ច្បាប់នេះទាំងស្រុង ដោយគ្មានការកែប្រែអ្វីឡើយ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុង ដូចតទៅនេះ :

៩/១០

ច្បាប់

ស្តីពី

លក្ខន្តិកៈគំណាងអាជ្ញា

ជំពូកទី ១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១.-

ច្បាប់នេះមានគោលដៅកំណត់នូវអភ័យឯកសិទ្ធិសភា ឋានៈនិងបុព្វសិទ្ធិ វិសមិតភាព និងលក្ខខណ្ឌចាំបាច់នានា ដើម្បីធានាជូនតំណាងរាស្ត្របំពេញភារកិច្ចស្របតាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋាននៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ២.-

តំណាងរាស្ត្រដែលត្រូវបានជ្រើសតាំងដោយការបោះឆ្នោតជាសកល ក្រោយពីបានប្រកាសសុពលភាព និងស្ងប់ចូលកាន់តំណែងរួចហើយ គឺជាតំណាងរបស់ប្រជាជាតិខ្មែរទាំងមូល ពុំមែនគ្រាន់តែជាតំណាងរបស់ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងមណ្ឌលរបស់ខ្លួននោះទេ ។

អាណត្តិអាជ្ញាបញ្ជាទាំងឡាយត្រូវទុកជាមោឃៈ ។

មាត្រា ៣.-

តំណាងរាស្ត្រមានអាណត្តិ ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ ហើយត្រូវផុតកំណត់នៅពេលដែលតំណាងរាស្ត្រថ្មីចូលកាន់តំណែង ។

ជំពូកទី ២
អភ័យឯកសិទ្ធិសភា

មាត្រា ៤.-

តំណាងរាស្ត្រមានអភ័យឯកសិទ្ធិសភា ។ អភ័យឯកសិទ្ធិសភា ត្រូវបានចែកចេញជាពីរផ្នែក :

- ការធានាក្នុងការបញ្ចេញយោបល់ ឬ ការបញ្ចេញមតិក្នុងការអនុម័តទាំងឡាយរបស់តំណាងរាស្ត្រ នៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការបំពេញតួនាទីជាតំណាងរាស្ត្រ គឺជាអភ័យឯកសិទ្ធិដាច់ខាតរបស់តំណាងរាស្ត្រ ។

-ការធានាមិនឱ្យមានការចោទប្រកាន់ ការចាប់ខ្លួន ការឃាត់ខ្លួន ឬ ការឃុំខ្លួនតំណាងរាស្ត្រណាមួយ គឺជាអភ័យឯកសិទ្ធិដោយប្រៀបរបស់តំណាងរាស្ត្រ ។

មាត្រា ៥.-

តំណាងរាស្ត្រមិនអាចធ្វើតម្រូវអភ័យឯកសិទ្ធិសភានេះដោយរំលោភ នាំឱ្យប៉ះពាល់ដល់កិត្តិយសរបស់បុគ្គលដទៃ ដល់ទំនៀមទម្លាប់ល្អរបស់សង្គម ដល់សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ និងដល់សន្តិសុខជាតិបានឡើយ ។

មាត្រា ៦.-

តំណាងរាស្ត្រត្រូវគោរពបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនៃរដ្ឋសភានៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ៧.-

តំណាងរាស្ត្រណា បានប្រព្រឹត្តបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ នឹងអាចអនុញ្ញាតបើកឱ្យធ្វើការចោទប្រកាន់ ការចាប់ខ្លួន ការឃាត់ខ្លួន ឬ ការឃុំខ្លួនតាមច្បាប់ និងនីតិវិធីបាន លុះត្រាតែមានការលើកអភ័យឯកសិទ្ធិសភាជាមុនសិន ។

មាត្រា ៨.-

សេចក្តីស្នើសុំលើកអភ័យឯកសិទ្ធិសភារបស់តំណាងរាស្ត្រណាមួយត្រូវធ្វើឡើងដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ដោយមានភ្ជាប់សេចក្តីថ្លែងហេតុមកជាមួយផងធ្វើជូនប្រធានរដ្ឋសភា ។

មាត្រា ៩.-

ការលើកអភ័យឯកសិទ្ធិសភាក្នុងរយៈពេលសម័យប្រជុំ រដ្ឋសភាត្រូវអនុវត្តនីតិវិធីដូចខាងក្រោមនេះ ៖

- រដ្ឋសភាអាចប្រជុំជាសម្ងាត់ តាមការស្នើសុំពីប្រធាន ឬ ពីសមាជិកចំនួនមួយភាគដប់យ៉ាងតិច ឬ ពីនាយករដ្ឋមន្ត្រី ។
- ភ្ជុំមប្រជុំលើសពីពីរភាគបីនៃសមាជិករដ្ឋសភាទាំងមូល ។
- ការអនុម័តតាមមតិភាគច្រើនពីរភាគបីនៃចំនួនសមាជិករដ្ឋសភាទាំងមូល ។

មាត្រា ១០._

ការលើកអភ័យឯកសិទ្ធិសភាក្នុងចន្លោះសម័យប្រជុំរដ្ឋសភា គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍រដ្ឋសភា ត្រូវប្រជុំនិងអនុម័តស្របតាមបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនៃរដ្ឋសភា ។

មាត្រា ១១._

សេចក្តីសម្រេចរបស់គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍រដ្ឋសភា ត្រូវដាក់ជូនសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាខាងមុខ ដើម្បីអនុម័តតាមមតិភាគច្រើនពីរភាគបីនៃចំនួនសមាជិករដ្ឋសភាទាំងមូល ។

មាត្រា ១២._

ក្នុងករណីតំណាងរាស្ត្រណា បានប្រព្រឹត្តបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌជាក់ស្តែង ក្រសួងមានសមត្ថកិច្ចអាចចោទប្រកាន់ ចាប់ខ្លួន ឃាត់ខ្លួន ឬ ឃុំខ្លួនបាន ហើយត្រូវធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ជូនរដ្ឋសភា ឬ ជូនគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍រដ្ឋសភា នៅចន្លោះសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាជាបន្ទាន់ដើម្បីសម្រេច ។

មាត្រា ១៣._

ក្នុងករណីទាំងអស់ខាងលើនេះ ការឃុំខ្លួន ការចោទប្រកាន់តំណាងរាស្ត្រណាមួយ ត្រូវផ្អាក ប្រសិនបើរដ្ឋសភាបញ្ជេញមតិឱ្យផ្អាកតាមមតិភាគច្រើនពីរភាគបីនៃចំនួនសមាជិករដ្ឋសភាទាំងមូល ។

មាត្រា ១៤._

តំណាងរាស្ត្រដែលអភ័យឯកសិទ្ធិត្រូវបានលើក ហើយស្ថិតក្នុងការចោទប្រកាន់របស់តុលាការ មានសិទ្ធិ និងបុព្វសិទ្ធិដូចតំណាងរាស្ត្រទូទៅ ។

តំណាងរាស្ត្រដែលស្ថិតក្នុងការចាប់ខ្លួន ឬ ឃាត់ខ្លួន ឬ ឃុំខ្លួនជាបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវចាត់បង់សិទ្ធិចូលរួមប្រជុំរដ្ឋសភា និងគណៈកម្មការផ្សេងៗ ប៉ុន្តែមានសិទ្ធិទទួលប្រាក់បំណាច់រៀរលែងតែប្រាក់បំណាច់ប្រជុំ ប្រាក់បេសកកម្ម ប្រាក់ប្រេងឥន្ធនៈ ។

តំណាងរាស្ត្រដែលមានសាលក្រមស្ថាពរ ឬ សាលដីកាស្ថាពរសម្រេចថាជាទណ្ឌិក ជាប់ពន្ធនាគារត្រូវបាត់បង់ទាំងស្រុងនូវសិទ្ធិ បុព្វសិទ្ធិ និងសមាជិកភាពជាសមាជិករដ្ឋសភា ។

មាត្រា ១៥._

តំណាងរាស្ត្របណាមួយជាទណ្ឌិក ហើយត្រូវបានព្រះមហាក្សត្រលើកលែងទោស តំណាងរាស្ត្របនោះនឹងបានទទួលសុពលភាព អភ័យឯកសិទ្ធិ និងបុព្វសិទ្ធិឡើងវិញ ។

មាត្រា ១៦._

តំណាងរាស្ត្រណាដែលមានសាលក្រមស្ថាពរ ឬ សាលដីកាស្ថាពរសម្រេចថា ជាជន គ្មានទោស តំណាងរាស្ត្រនោះត្រូវបានទទួលជាស្វ័យប្រវត្តិនូវអភ័យឯកសិទ្ធិ និងបុព្វសិទ្ធិ ពេញលេញឡើងវិញ ។

**ជំពូកទី ៣
វិសមិតភាព**

មាត្រា ១៧._

អាណត្តិនៃតំណាងរាស្ត្រមានវិសមិតភាពជាមួយនឹងមុខងារសាធារណៈជាសកម្ម និងជាមួយមុខងារជាសមាជិកនៃស្ថាប័នដទៃទៀត ដែលមានចែងក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ រឿរលែង តែទៅបំពេញមុខងារក្នុងគណៈរដ្ឋមន្ត្រីនៃរាជរដ្ឋាភិបាល ។

មាត្រា ១៨._

តំណាងរាស្ត្រដែលបំពេញមុខងារក្នុងគណៈរដ្ឋមន្ត្រីនៃរាជរដ្ឋាភិបាល មានឋានៈជា តំណាងរាស្ត្រធម្មតា ប៉ុន្តែមិនត្រូវមានមុខតំណែងអ្វីទាំងអស់នៅក្នុងគណៈកម្មាធិការអចិ- ត្រៃយ៍ និងក្នុងគណៈកម្មការផ្សេងៗនៃរដ្ឋសភាឡើយ ។

មាត្រា ១៩._

តំណាងរាស្ត្រក្នុងតំណែងមានវិសមិតភាពជាមួយនឹងមុខងារជាមេធាវីដូចមានចែង ក្នុងច្បាប់ស្តីពីលក្ខន្តិកៈមេធាវី។

10

ជំពូកទី ៤

ប្រាក់បំណាច់ ឋានៈ និងបុព្វសិទ្ធិ

មាត្រា ២០._

រដ្ឋសភាមានថវិកាស្វយ័តសម្រាប់ដំណើរការ ។

តំណាងរាស្ត្រត្រូវទទួលបានប្រាក់បំណាច់ ។

តំណាងរាស្ត្រមានឋានៈ និងបុព្វសិទ្ធិស្មើនឹងឧត្តមមន្ត្រីផុតលេខនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

តំណាងរាស្ត្រគ្រប់រូបត្រូវបានទទួលនូវការធានារ៉ាប់រងសង្គមនៅក្នុងអាណត្តិរបស់ខ្លួន ។ ក្នុងករណីដែលតំណាងរាស្ត្រទទួលបានអនិច្ចកម្មនៅក្នុងអាណត្តិ គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍រដ្ឋសភាត្រូវទទួលបន្ទុករៀបចំពិធីបុណ្យសព និងផ្តល់ប្រាក់បំណាច់ ព្រមទាំងប្រាក់ឧបត្ថម្ភផ្សេងៗគ្រប់យ៉ាងដល់គ្រួសារសពរយៈពេលមួយឆ្នាំទៀត គិតចាប់ពីថ្ងៃទទួលបានអនិច្ចកម្ម ។

គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍រដ្ឋសភា ត្រូវរៀបចំរបបប្រាក់បំណាច់ របបធានារ៉ាប់រងសង្គម របបធានាជម្ងឺ របបប្រាក់សោធននិវត្តន៍ របបបេសកកម្ម និងលក្ខខណ្ឌធ្វើការងាររបស់តំណាងរាស្ត្រ ។

មាត្រា ២១._

តំណាងរាស្ត្រទទួលបានប្រាក់សោធននិវត្តន៍ ។

ប្រាក់សោធននិវត្តន៍របស់តំណាងរាស្ត្រ បើកនៅអគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា ។

ប្រាក់សោធននិវត្តន៍ បើកបានតែមួយកន្លែងគត់ ។

គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍រដ្ឋសភា ត្រូវសម្រេចឱ្យតំណាងរាស្ត្រចូលនិវត្តន៍តាមការស្នើសុំរបស់សាមីខ្លួន ។

មាត្រា ២២._

លក្ខខណ្ឌទាំងឡាយដែលអតីតតំណាងរាស្ត្រទទួលបានប្រាក់សោធននិវត្តន៍ :

ក-ជាតំណាងរាស្ត្រគិតចាប់តាំងពីឆ្នាំ ១៩៩៣ មក ។

ខ-មានអាយុចាប់ពី ៦០ (ហុកសិប) ឆ្នាំ ឡើង ។

គ-មិនបានទទួលប្រាក់សោធននិវត្តន៍ពីស្ថាប័នណាមួយរបស់រដ្ឋទេ ។

មាត្រា ២៣.-

រូបមន្តសំរាប់គណនារៀបចំរបបសោធននិវត្តន៍របស់អតីតតំណាងរាស្ត្រ ត្រូវផ្អែកលើប្រាក់បំណាច់តំណាងរាស្ត្រ និងប្រាក់ឧបត្ថម្ភផ្សេងៗគ្រប់យ៉ាង រយៈពេលមួយឆ្នាំរបស់តំណាងរាស្ត្រម្នាក់ៗនៃឆ្នាំចុងក្រោយ កំណត់ស្មើនឹង ១០០% (មួយរយភាគរយ) ។

ប្រាក់សោធននិវត្តន៍ប្រចាំខែត្រូវកំណត់ដោយផ្អែកលើរយៈពេលបំពេញការងារដូចតទៅ :

- ពី ១ឆ្នាំ ដល់ ៣ឆ្នាំ ទទួលបានសន្ទស្សន៍ ០,៥ %
- លើសពី ៣ឆ្នាំ ដល់ក្រោម ៦ឆ្នាំ ទទួលបានសន្ទស្សន៍ ១ %
- ពី ៦ឆ្នាំ ដល់ក្រោម ១១ឆ្នាំ ទទួលបានសន្ទស្សន៍ ២ %
- ពី ១១ឆ្នាំ ដល់ក្រោម ១៦ឆ្នាំ ទទួលបានសន្ទស្សន៍ ៣ %
- ពី ១៦ឆ្នាំ ឡើងទៅ ទទួលបានសន្ទស្សន៍ ៤ %
- ចំពោះតំណាងរាស្ត្រក្នុងតំណែងបីអាណត្តិបន្តបន្ទាប់គ្នា ទទួលបានសន្ទស្សន៍ ៤ %

អតីតតំណាងរាស្ត្រទទួលប្រាក់សោធននិវត្តន៍ប្រចាំខែរហូតដល់ទទួលមរណភាព រៀបរយលែងតែត្រូវបានជាប់ឆ្នោតជាតំណាងរាស្ត្រ ។

មាត្រា ២៤.-

អតីតតំណាងរាស្ត្រដែលមិនជាប់ឆ្នោតឡើងវិញ ក្រោយពីមានអាយុគ្រប់ ៦០ (ហុកសិប) ឆ្នាំ អាចទទួលបានប្រាក់សោធននិវត្តន៍ ដោយបើកផ្តាច់ត្រឹមរយៈពេលតែមួយឆ្នាំគត់បាន ។

មាត្រា ២៥.-

តំណាងរាស្ត្រមានអ្នកជំនួយការមួយចំនួន ដែលជួយធ្វើការងារតាមលក្ខខណ្ឌបុគ្គលិកជាប់កិច្ចសន្យា ដែលកំណត់ដោយគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍រដ្ឋសភា ឯប្រាក់កំរៃជា

បន្ទុករបស់ថវិការដ្ឋសភា ។

ដើម្បីមានភាពងាយស្រួលក្នុងការបំពេញការងារ អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភាជួយ ដល់តំណាងរាស្ត្រ តាមបែបបទកំណត់ក្នុងបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនៃរដ្ឋសភា ។

មាត្រា ២៦._

តំណាងរាស្ត្រក្នុងតំណែងត្រូវទទួលបាននូវ :

- បំណុលសំគាល់អភ័យឯកសិទ្ធិ
- រូបសញ្ញារដ្ឋសភាសំរាប់ពាក់លើអាវ
- រូបសញ្ញា បារមីរបស់រដ្ឋសភា
- ផ្លាករថយន្តរដ្ឋសភា
- លិខិតឆ្លងដែនការទូតផ្ទាល់ខ្លួន សហព័ទ្ធ និងកូនអាយុក្រោម ១៨ឆ្នាំ
- ឯកសណ្ឋានរដ្ឋសភា
- គ្រឿងឥស្សរិយយសពីរដងក្នុងមួយអាណត្តិ
- ការធានារ៉ាប់រងជម្ងឺ នៅក្នុងមន្ទីរពេទ្យរដ្ឋនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដោយថវិការបស់រដ្ឋសភា ។

មាត្រា ២៧._

មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល ឬ កងកំលាំងប្រដាប់អាវុធ ដែលជាប់ឆ្នោតជាតំណាងរាស្ត្រ ត្រូវ បានឡើងឋានន្តរសក្តិ ឡើងថ្នាក់ដោយស្វ័យប្រវត្តិ និងរក្សាអតីតភាពសម្រាប់ទទួលសោធន- និវត្តន៍ ។

មាត្រា ២៨._

តំណាងរាស្ត្រក្នុងតំណែងត្រូវបានទទួលងារជា ឯកឧត្តម ឬ លោកជំទាវ ។ អតីត តំណាងរាស្ត្រ ក្រោយពេលដែលបានបញ្ចប់អាណត្តិហើយ ត្រូវបានរក្សាងារជា ឯកឧត្តម អតីតតំណាងរាស្ត្រ ឬ លោកជំទាវអតីតតំណាងរាស្ត្រ ។

✱

ជំពូកទី ៥
អវសានប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ២៩.-

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះ ត្រូវទុកជានិរាករណ៍ ។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំងរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២១ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៦

ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ
នរោត្តម សីហមុនី

ព.ល.០៦១០.៤៥១

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ

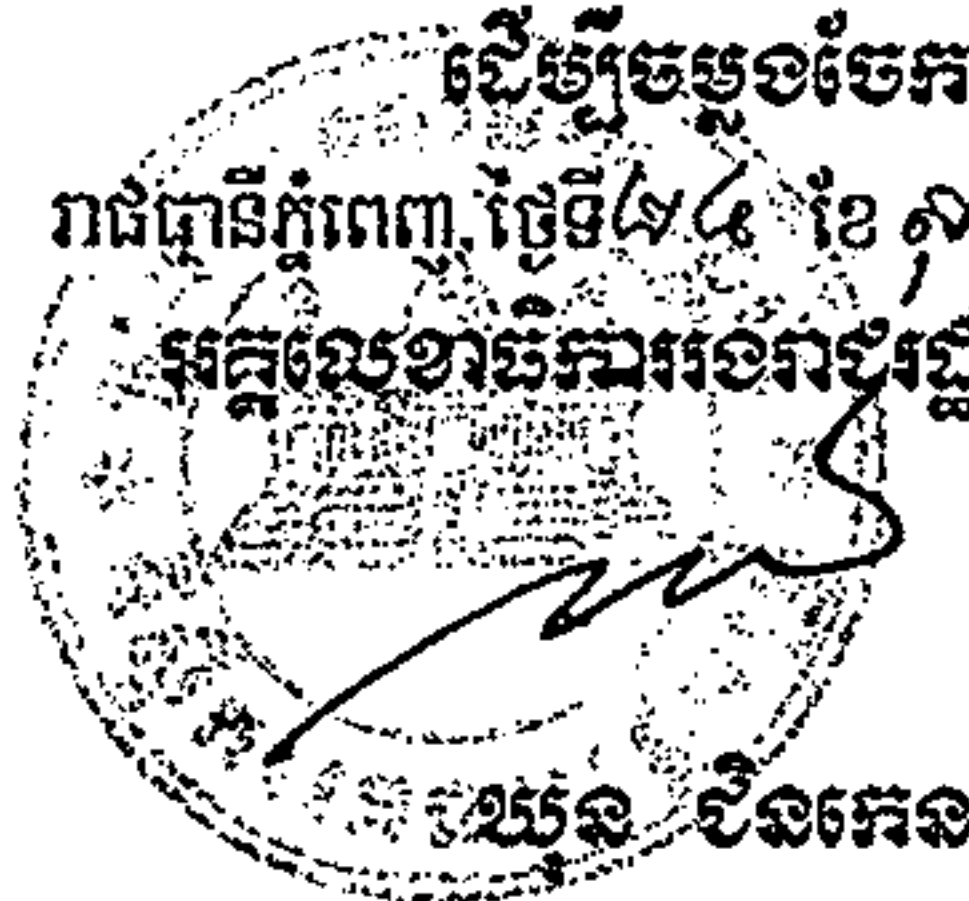
នាយករដ្ឋមន្ត្រី
ហត្ថលេខា
ហ៊ុន សែន

លេខ : ៤០៤ ច.ល

ដើម្បីចម្លងចែក

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ២៤ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៦

អគ្គលេខាធិការរងរាជរដ្ឋាភិបាល

ហត្ថលេខា និង ឈ្មោះ